

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-01-15

HSN 1509-1092

Handläggare:
Berit Ekedahl

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-02-23, P 21

Yttrande över motion 2015:19 av Birgitta Sevefjord (V) om psykiatrins hus

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2015:19 av Birgitta Sevefjord (V) som innehåller förslag kring arbetet med Psykiatrins hus samt kring Läns- och Beroendekuten.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-01-15
Motion 2015:19 av Birgitta Sevefjord (V) om psykiatrins hus

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedning för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Motionären betonar vikten av att psykiatrins patienter vårdas i bästa möjliga vårdmiljö som en del av den läkande processen. Vidare framhålls vikten av att stå upp för patienternas behov med anledning av att nybyggnationen av Psykiatrins hus på S:t Göranstomten kan komma att försenas i flera år och en hårdnande konkurrens om resurser. Motionären föreslår att:

- Arbetet med ett nytt Psykiatrins hus ges högsta prioritet.
- Den psykiatriska Läns- och Beroendekuten läggs i direkt anslutning till Psykiatrins hus.
- Personal- och patientorganisationernas kunskaper och förslag finns med i hela planerings- och beslutsprocessen.
- Mindre vårdenheter som ger utrymme för differentierad vård är en bärande tanke i planeringen samt att

- Parallellt med detta arbete se över möjligheterna att höja lokalstandarden på kanske främst Beroendeakuten.

Förslaget att arbetet med ett nytt Psykiatrins hus ges högsta prioritet
I utredningsbeslutet om en förstudie av ny vårdbyggnad för psykiatrisk vård på S:t Görans sjukhusområde förväntades att huset skulle kunna tas i bruk under 2019-2020. Förutsättningarna för att klara det tidsmålet ändrades dock i och med att kravet på en ny detaljplan för Stadshagen senare tillkom.

Detaljplanprocessen pågår inom Stockholm stad. Parallellt med detaljplanprocessen pågår ett utrednings- och planeringsarbete, under ledning av Strategiska fastighetsfrågor och investeringar i landstinget (SFI), för den nya psykiatriska vårdbyggnaden med en omfattning av 140-160 vårdplatser. Inriktningen på arbetet är en nybyggnation mellan Finsens väg och Magnus Huss väg (alternativ E i förstudien). SFI bedömer att med hänsyn tagen till Stockholms stads detaljplaneprocess beräknas driftstart komma att ske omkring år 2022-2024.

Förslagen att den psykiatriska Läns- och Beroendeakuten läggs i direkt anslutning till Psykiatrins hus och parallellt se över möjligheterna att höja lokalstandarden på främst beroendeakuten.

När det gäller förslagen om flytt av Läns- och Beroendeakuten till lokaler i direkt anslutning till Psykiatrin samt om att höja beroendeakutens lokalstandard så ingår inte detta i SFI:s uppdrag och därför inte heller i deras pågående utrednings- och planeringsarbete avseende Psykiatrins hus.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ser det som önskvärt att Läns- och Beroendeakuten läggs i nära anslutning till Psykiatrins hus och att vårdmiljön vid Läns- och Beroendeakuten förbättras. På Beroendeakuten pågår kortsiktiga förbättringar genom att entrén till Läns- och Beroendeakuten byggs om. Genom att ambulansentrén byggs över så höjs den personliga integriteten och säkerheten vid ambulans-, polis- och häktestransporter.

Förslaget att mindre vårdenheter, som ger utrymme för differentierad vård ska vara en bärande tanke i planeringen

Under 2015 har ett konceptprogram tagits fram - Lokaler för god vård – psykiatrisk heldygnsvård, i samverkan mellan Locum, SFI, SLSO och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Programmet ska vara ett underlag inför nybyggnationer, upprustning och anpassning av lokaler och är därför ett vägledande verktyg vid detaljplaneringen av nybygget vid S:t Görans sjukhus.

Inom SLSO pågår arbete för att ställa om vårdverksamheter till att arbeta mer patientcentrerat och patientnära. Det innebär till exempel att heldygnsvårdsavdelningar ska kunna delas in i moduler liksom att mer teamarbete eftersträvas. Personalbemanning och – sammansättning är beroende av vilka behov patienterna, vilka sjukdomstillstånd samt vilken utformning avdelningen har.

Optimalt för en psykiatrisk vårdavdelning är att dela in avdelningen i ett antal moduler så att en avdelning kan varieras, till exempel göras större nattetid för att optimera säkerhet och resursutnyttjande. Patienter med en viss problematik ska alltid erbjudas vård i enlighet med en gemensam standard som bygger på aktuell kunskap och en standardiserad vårdprocess. På så sätt ska patienter oberoende av var de bor och oberoende av på vilken vårdenhet/mottagning de behandlas få en likvärdig och effektiv vård.

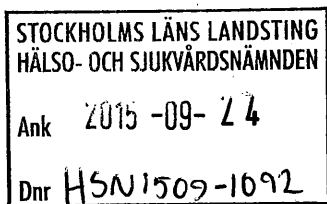
Förslaget att personal- och patientorganisationernas kunskaper och förslag finns med i hela planerings- och beslutsprocessen

Inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns en struktur med regelbundna möten med brukarrepresentanter för flera organisationer. Vid dessa möten får Brukarrådet information och görs delaktiga i aktuella projekt. Inom SLSO finns också en struktur där personal- och patientorganisationerna ges information och görs delaktiga i aktuella projekt.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Rotel II – Hälso- och sjukvårdsroteln

Landstingsdirektören

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Ärende:

Motion 2015:19 av Birgitta Sevefjord (V) om psykiatrins hus

Yttrande från landstingsdirektören senast: **2016-01-18**

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2015-12-02**

Handläggare: **Karin Elinder**

Yttranden skickas till landstingsstyrelsens förvaltnings registrator:

dels elektroniskt via e-post (helst i originalformat, inte skannat)

dels på papper i ett original och en kopia

Adress:

Landstingsstyrelsens förvaltning

Registraturen

Box 22550

104 22 Stockholm

Internadress:

Landstingsstyrelsens förvaltning, Registraturen, Landstingshuset

E-post: registrator.lsf@sll.se

2015-19
Rote I II

Stockholms läns landsting
2015-09-15

Motion av Birgitta Sevefjord (V) om psykiatrins hus

Strax före valet 2014 gick dåvarande ansvarigt landstingsråd för Folkpartiet ut och sade:
– Psykiatrins patienter är värda bästa möjliga vårdmiljö. Det betyder att psykiatrin måste rustas upp. De läkande, stimulerande och lugnande miljöerna är inte möjliga att skapa i våra gamla sjukhuslokaler.

Vi är många som instämmer i den beskrivningen. Förhoppningen då var att Psykiatrins hus skulle stå klart 2019-2020 och ersätta den slutenvård som idag bedrivs i undermåliga lokaler vid S:t Görans sjukhus. Men förhoppningar slår inte alltid in och nu pekar allt på att Psykiatrins hus inte kommer att förverkligas under de närmaste åren - ja, kanske först under nästnasta mandatperiod 2023-26 om det vill sig illa. Konkurrensen om resurser och pengar är hård och kommer att hårdna än mer framöver och då gäller det att stå upp för psykiatrins behov. Under många år kommer flera av psykiatrins patienter fortsatt att vårdas i lokaler som är undermåliga och som på intet sätt bidrar till en läkande process. Under de senaste åren har det tillkommit en debatt om vikten av lokalernas utformning inom psykiatrin för en läkande process, något som också vi i Stockholm läns landsting tagit till oss.

I den ursprungliga diskussionen sades att det nya huset skulle inrymma både allmänpsykiatri och akutpsykiatri, det senare inte minst viktigt eftersom dagens länsakut för akutpsykiatri är kraftigt underdimensionerad. Den är ursprungligen byggd för 7500 besök och tar idag emot 19000 besök! Direkt kopplad till länsakuten är Beroendeakuten som idag inryms i lokaler som snarare kan betecknas som lagerlokaler än vårdlokaler. Således behövs också en ny Beroendeakut, vilken bör ligga i direkt anslutning till övriga vårdlokaler.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

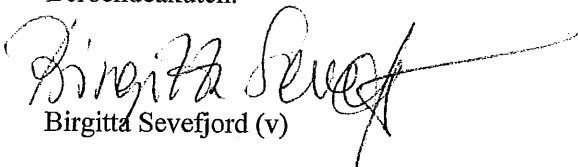
att arbete med ett nytt Psykiatrins hus ges högsta prioritet,

att Läns- och Beroendeakuten läggs i direkt anslutning till Psykiatrins hus,

att personal- och patientorganisationernas kunskaper och förslag finns med i hela planerings- och beslutsprocessen,

att mindre vårdenheter som ger utrymme för differentierad vård är en bärande tanke i planeringen,

att parallellt med detta arbete se över möjligheterna att höja lokalstandarderna på kanske främst Beroendeakuten.

Birgitta Sevefjord (v)